

Jorma Pessa

Ovien avaus

runoja

Ovien avaus
© Jorma Pessa

Ulkoasu: R. Penttinen
Kustantaja: Mediapinta, 2010

ISBN 978-952-235-222-4

Sisällys

1. siv. 7

Oven avaus maailmoihin

2. siv. 21

Elämä ei ole vain haaveita

3. siv. 35

Jokapäiväistä selviytymistaistelua

4. siv. 57

Rakkautta se vain on

5. siv. 81

Kaipauksesta

1.

Oven avaus maailmoihin

”Haluan avata ovia tunteille ja niiden merkittävyydelle”.

Ovet

Olen kulkenut monista ovista,
tuntenut itseni tervetulleeksi,
mutta myös muukalaiseksi,
vaivautuneeksi vieraaksi.
Olen saanut ystävyyttä ja rakkautta,
olen ollut onnellisten kanssa.
Mutta myös aistinin epätoivon,
kylmyyden ja tyhjyyden.
koko tunteiden kirjon.

Olen kokenut porteilla paljon,
ihmisen hyvyyden ja pahuuden,
pahansuopaisuuden ja armon.
Kuinka erilaisia ne voivat olla,
erilaisia tunteita nostattavia,
eikä sillä ole merkitystä,
meneekö sisään vai ulos.
Siitä jää aina merkki.

Olen kulkenut monista ovista,
olen avannut niitä varovasti,
tietämättömänä tulevasta.
Olen avannut niitä rohkeasti,
etsien uutta kokemusta.
Olen pettynyt kuitenkin monesti,
joutunut sulkemaan ovia takanani.
Mutta se ei ole estänyt minua
avaamasta aina uusia ovia,
etsimään uutta toivoa.

Olen ollut monilla ovilla,
jäänyt suljettujen ovien taakse,
ja turhan monta kertaa.
Turhuuden tunne on
kouraissut tylästi sisimpääni,
kuin rautainen ovenkahva.
Helpompi kulkea avoimista ovista,
ne toivottavat tervetulleeksi,
huokuvat ystävyyttä ja
lämpöisiä tunteita.

Olen avannut monia ovia,
aiheuttanut monta harmia,
tunteiden paloa ja epätoivoa.
Olen tehnyt sen hyvässä uskossa,
vilpittömänä ja toivoen,
löytäväni ymmärtäjän
ja hyväksyjän.

Olen avannut monia ovia,
sellaisiakin joihin ei pitänyt koskea.
Kaikki ovat vain olleet edessäni,
sattuneet kohdalleni matkalla,
jonka reittiä en ole voinut valita.
Ne ovat vain olleet minua varten,
odottaneet avaamista,
jostakin kohtalon oikusta.
Ovat olleet tarkoitettu elämäni,
muotoilemaan minuuttani,
ymmärtämään itseäni.

Olen taas sinun ovellasi,
odotan oven avausta,
kiihkeästi ja toivoen,
että pääsisin lähellesi,
näkemään sinun silmäsi,
joista näen koko maailman.
Kaiken mistä olen haaveillut,
mille olen aina elänyt,
tulevaisuuteni rakentanut
ja kaiken toivoni asettanut.

Olen kolkuttanut sydämesi ovelle
pakahtuen omasta rakkaudestani,
halunnut kammioosi, omaksesi
ja vastarakkautta tunteisiini.
Mutta aivan liian myöhään
huomasin sen vaativan yritystä,
mieltymysteni uhraamista.
Onnistuin siinä huonosti,
tunsin jääneeni vammaiseksi.

Elämäsi tilanne määrää
kummalla puolella ovea olet.
Toisella puolella on turva ja suoja.
Toisella on jännitys ja epävarmuus.
Tunteesi sanoo oletko ulkopuolella,
vai sisäpuolella, ulkopuolinen,
vai kuulutko joukkoon.

Etuovi, sivuovi, takaovi,
keittiön ovi.
Abloy-lukko, lapsilukko, sähkölukko,
aitanoven munalukko,
siihen se rakkauteni tyssäsi.
Avatessasi ovea tunnet aina jotain.
Odotat uteliaana mitä tuleman pitää.
Jännität toivoen, uskoen, odotat
lepoa, läheisyyttä ja rakkautta.
Mutta edessäsi voi olla myös
moitteita, tylyä mykkäkoulua,
turhauttavaa toivottomuutta.
Kuinka saman oven avaus
voi olla niin erilaista?
Joskus odotat innolla,
joskus pelkää kuollaksesi.
Tunne epätoivosta autuuteen.
Olisiko pitänyt keskustella
riitamme pois päiväjärjestyksestä?

Olen jonottanut sisään monen oven takana,
hakemassa jotain, anoen sisäänpääsyä,
läheisyyttä, ystävää tai kiellettyä hedelmää.
Tätä olen tehnyt julkisesti kaikkien nähden,
mutta olen ollut myös kielletyllä asialla,
tullut salaa varovasti hiipien kuin varas.
haluten jotain jännittävää ja kiellettyä.
Onnistumisen lopputulosta ei ratkaise
pelkästään se saaminen,
sen pitäminen on se juttu.

Monet tuskailevat lukittujen ovien takana.
On parempi olla teljettynä ulos kuin sisään.
Ulkopuolella on muita mahdollisuuksia,
vapaus koittaa useampia vaihtoehtoja.
Sisään teljetyllä on pakokauhu,
syrjäytyminen ja katkeruus.
Toinen haluaa sisään, toinen ulos.
Toinen haluaisi olla näkymätön,
mahtua saranapuolelta ulos.
Toinen haluaisi tulla komeasti sisään,
kuin ladon ovista, raamit kaulassa.

Kirkon ovet, avoimien ovien päivä,
kapakan värivalojen öinen kutsu.
On onnea tarjolla, ihanaa elämää,
armahdusta ja murheiden unohdusta.
Ovimiehiä kutsuvasti omalla asiallaan,
tarjoavat takuuvarmoja palveluksiaan.
Kutsuttu hämmästelee ja arkailee,
epävarmana asiastaan, haluamastaan.

Lukittu ovi on salaisuuksien varjelija,
jättää avonaisia kysymyksiä.
Mitä, miksi ja keitä on asialla?
Siitä on kuljettu, se on ollut käytössä,
sillä on olemassa joku tarkoitus.

Lukitut ovet ovat tyyliä ulkopuolisille,
turvallisempia sisällä olijoille.
Ne takaavat rauhaa ja yksityisyyttä.
Lukittu portti on merkki tulijoille
pysyä ulkopuolella, välimatkan päässä.
Paasi luolan aukossa oli suojaksi pedoilta,
antamassa turvaa perheille,
kuten kalterit talon ikkunoissa.
Aina on ollut uhka menettää jotain,
se on hoidettu ovin, lukoin ja kalterein.
Toisille se on helpotus, toisille ahdistus.

Kitisevä ovi harmittaa,
kuin sen avaus olisi väärin.
Se laittaa hanttiin,
ilmoittaa eriävän kantansa.
Siitä ei tulla eikä mennä salaa,
kuten keittiön ovesta vaivihkaa.

Turvallisen korkeat muurit,
pinnalla rönstyilevät muratit.
Tukeva valurautainen portti,
lukittuna, estää sisäänpääsyn,
kuten kova koirien haukku.
Tammikuja johtaa suoraan ovelle.
Etäisyyttä portilta ovelle
mitataan enemmän rahassa,
kuin konsaan pituusmitoissa.
Se tekeekin talosta linnan.
En tiedä onko se oikea tie?
Uskovan ei tarvitse todistella
toisen tien olevan väärä.
Vai luulenko olemattomia,
enkä näe muuta vaihtoehtoa,
sitä kaitaa edessäni jatkuvaa?
Olisiko sekin hyvä muistaa, että
käärinliinoissa ei ole taskuja.

Kuvittelen oudot ilmiöt avoimiksi porteiksi,
joista sielut vaeltavat omiin maailmoihinsa.
Portit ovat tehty niiden kuljettaviksi,
jotka haluavat takaisin omiin unelmiinsa.

Milloin olet väärällä ovella,
väärässä osoitteessa,
väärään aikaan?

Vastaan: Kun oven takana ei ole ketään,
tai ovesta näkyy vain sininen taivas
ja valkoisia pilvenhattaroita,
eikä Pyhä Pietari ole paikalla.

Olen käynyt tuolla portilla,
en vain nähnyt ketään,
en yhtään mitään.

Tietoisuus oli hävinnyt,
en tuntenut kipua,
en ajatuksen ailahdustakaan,
en yhtään mitään.

Jos lähtö on noin helppoa,
voin odottaa sitä rauhallisena,
pelkäämättä palamista,
putoamista korkealta,
maatumista,
tai yhtään mitään.

12/2009-JP

Raollaan

Oven ollessa raollaan
se on lupaus jostain
mahdollisesti olevasta.

Siihen on ladattu odotus,
orastava kiinnostus
jostain yhteisestä.

Raottajalla on syynsä
testata tulijaa,
saada vastaus.

Raotetaan vähän ovea
vain vähän raolleen,
annetaan hiukan toivoa,
myönnetään jotain,
annetaan vähän siimaa.

Raollaan oleva ovi
on melkein auki.
Pienellä liikkeellä
siitä voi kulkea.

Siinä ei ole vaadetta.
Siinä on sopimus
hienovarainen ilmaus:
Tule minun luo.

Oven ollessa raollaan
ollaan jo hyvin liki.
Siinä on jo valmiina
avoin valtakirja.

Rakosillaan,
melkein ilkosillaan,
saa punastumaan.

4/2010-JP